

การวิจัยการรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

The Research on People's Recognition and Satisfaction of Protecting and Solving Drug Problems
in Lower Northeastern Area

(อนันต์ ลิขิตประเสริฐ¹, สมบัติ ประจัญสานต์², สุจิตรา ยางนอก³, ขวัญนภา วงศ์ไพศาลสิริกกุล⁴)

(Anan Likhitprasert,¹ Sombat Prajonsant² Sujitra Yangnok³ Kwannapha Vongphaisansirikul⁴)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ 1) เพื่อสำรวจความคิดเห็นด้านการรับรู้นโยบาย/ยุทธศาสตร์ “5 รั้วป้องกัน” โครงการหรือกิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนตามยุทธศาสตร์ 2) เพื่อสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผล การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชนของหน่วยงานภาครัฐ และ 3) เพื่อสำรวจความคิดเห็นด้านการยอมรับของสังคม/ชุมชนต่อผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดในการศึกษาใช้วิธีดำเนินการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยโดยใช้ระเบียบ วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) ในการวัดและประเมินผล กลุ่มประชากรเป้าหมาย การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การคัดเลือกตัวอย่างจากพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การรวบรวมข้อมูล แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ไปพร้อม ๆ กับการเก็บข้อมูลตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพเชิงสำรวจ โดยยึดหลักตรรกะเทียบเคียง แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ ทั้ง 3 ประเด็น

ผลการวิจัย

การรับรู้นโยบายและยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันและโครงการหรือกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ ครั้งหนึ่งเคยได้รับรู้ยุทธศาสตร์ ร้อยละ 51.0 แหล่งการรับรู้นโยบาย เกือบครึ่งรับรู้จากผู้นำชุมชน ร้อยละ 29.0 การทราบองค์ประกอบเชิงยุทธศาสตร์ 5 รั้ว ป้องกันยาเสพติด เกือบครึ่งทราบรั้วครบครัน ร้อยละ 30.6 การดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันยาเสพติด เกือบทั้งหมดทราบกิจกรรมลานกีฬา ลานดนตรี ลานสร้างสรรค์ของเยาวชน ร้อยละ 91.4 ส่วนกิจกรรมที่รับรู้และพึงพอใจมากที่สุด คือ การยึดทรัพย์สิน ที่เกี่ยวกับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ต้องหา

¹ปริญญาโท, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

²ปริญญาโท, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

³ปริญญาโท, อาจารย์ ภาควิชาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

⁴ปริญญาโท, อาจารย์ ภาควิชาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ของผู้ที่เกี่ยวข้อง และพึงพอใจการรวมกลุ่มครอบครัวภายหลังการอบรมให้มีกิจกรรมสัมพันธ์ พบปะหรือมีเครือข่ายช่วยเหลือกัน

ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของรัฐบาลตามยุทธศาสตร์ 5 รั้วป้องกันในภาพรวม เกือบครึ่งหนึ่งมีความพึงพอใจปานกลาง ร้อยละ 45.3 การยอมรับผู้เสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษา ส่วนใหญ่เคยเห็นได้ยีนผ่านสื่อต่างๆ ผ่านกระบวนการบำบัดแล้วหากได้รับการดูแลต่อเนื่องจากครอบครัวและคนในชุมชนจะสามารถเลิกใช้ยาเสพติด เกือบครึ่งมีความเห็นว่าได้ ร้อยละ 37.7 ยอมรับให้โอกาสต่อผู้เสพยาเสพติดและผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด เกือบครึ่งหนึ่งยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.1 สถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาเสพติดในชุมชน (ช่วงเดือน ส.ค.-ก.ย. 52) เกือบครึ่งหนึ่งเห็นว่าในระดับปานกลาง ร้อยละ 29.9 การเปรียบเทียบ (เดือน ต.ค. 51- ก.พ. 52 กับเดือน มี.ค. 52-ก.ย. 52) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรง ของปัญหาเสพติดในชุมชนในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 34.4 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล (ตำรวจ ทหาร ปลัดอำเภอ ตชด.) ด้านการปราบผู้ค้ายาเสพติดในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 41.0 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล (แพทย์ พยาบาล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สถานีอนามัย) ในการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.1 และความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล (ครู พัฒนาการ สาธารณสุข พยาบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) ด้านป้องกันเยาวชนไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ร้อยละ 44.1

ผลการทดสอบโดยใช้สถิติ T-test และ F-test เพื่อหาความแตกต่างระหว่างลักษณะชุมชน ที่พำนัก (เขตเมือง – ชนบท - ชนบทชายแดน) เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาในการพักอาศัยในเขตพื้นที่ทำการสำรวจกับการยอมรับผู้เสพติดและความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่าการยอมรับผู้เสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาแล้ว พบว่า เพศชายกับเพศหญิง มีการยอมรับผู้เสพยาเสพติดผ่านกระบวนการบำบัดรักษาไม่แตกต่างกัน ระยะเวลาในการพำนักอาศัยกับการยอมรับผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษา และกลับมาอยู่ในชุมชน มีความแตกต่างกันคือ ผู้ที่อยู่ในชุมชนมากกว่า 6 เดือน จะยอมรับผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษา มากกว่า ($\alpha=.01$) เพศหญิง มีความรู้สึกว่าสถานการณ์ยาเสพติดรุนแรงสูงกว่าเพศชายรวมทั้งความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐฝ่ายบำบัดรักษา ($\alpha=.01$) และมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชายในเรื่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ของรัฐกับการป้องกันเยาวชนไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยภาพรวม ($\alpha=.05$) รวมทั้งความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของชุมชน ($\alpha=.05$) และความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่รัฐบาลต่อการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยภาพรวม ($\alpha=.01$)

Keyword : (คำสำคัญ) การรับรู้ ความพึงพอใจ การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 5 รั้วป้องกัน (รั้วชายแดน รั้วชุมชน รั้วสังคม รั้วโรงเรียน รั้วครอบครัว)

Abstract

The purposes of this research were 1) to survey the opinions on recognizing the policy called “5 Saving Ramparts”, which was the project of protecting and solving drug problems according to the strategy, 2) to survey people’s satisfaction of the results of protecting and solving drug problems in villages/communities of government sectors and 3) to survey the opinions on acceptance of society and community to drug addicts after getting treatment.

To be related to the purposes, the research methodology was composed of survey research and quantitative methodology. Regarding the evaluation and assessment, the target sample of populations, sample specification, sample selection from lower northeastern area and the data collection were analyzed according to the survey research by sticking to the principles of comparative logic, concept, theory and the related research.

The results of this research

With reference to the recognition of the policy called “5 Saving Ramparts” and the project of protecting and solving drug problems according to the strategy, they were in half used to recognize the strategy at the percentage of 51.0%. About the sources of recognizing the policy they almost in half heard from the community leaders at the percentage of 29.0%. About the understanding of strategic components of 5 ramparts in protecting drugs, they almost in half knew about the family ramparts at the percentage of 30.6%. About the activity process according to the strategy of 5 ramparts in protecting drugs, they almost in half knew about the activities of sports field, music stage, youth’s creative stage at the percentage of 91.4%. The most activities recognized and satisfied were property seizure of drug illegality and the satisfaction of gathering the family after training the relationship activity, contacting and using the helping network.

The satisfaction of government’s strategy of 5 saving ramparts as a whole was almost in half at the moderate level (45.3%). Accepting drug addicts after getting treatment was mostly seen or heard via various media. When family or people in the community kept taking care of them, they might give up using drugs. This was at the percentage of 37.7%. Giving drug addicts a chance after getting treatment was at the moderate level (42.1%). The serious situations of drug problems in community (August-September 2009) were at the moderate level (29.9%). The comparison (October 2008-February 2009 and March 2009-September 2009) of opinions on seriousness of drug problems in community as a whole increased at the percentage of 34.4%. The satisfaction of government officials’ duty of suppressing drug dealers was as a whole at the moderate level (41.0%). The satisfaction of government officials’ duty of treating drug addicts was as a whole at the moderate level (42.1%) and the satisfaction of government officials’ duty of protecting youths from taking drugs was as a whole at the higher level (44.1%).

The testing of difference between the community properties in the areas of municipality, local villages and border villages, age, occupation, education level and incomes and drug situations and satisfaction of

government's duty was different at statistic significance by using F-test. This indicated that the community properties in staying in town area, general local area and border area had opinions on drug situations and satisfaction of government officials' duty at statistically significant difference.

The results of testing by using T-test and F-test to find the difference between the community properties (in the areas of town-, locality-border locality) gender, age, occupation, education level, incomes, the period of time in staying in the survey area and the accepting the drug addicts and the satisfaction of government officials' duty were found that there was no difference between male and female who accepted the drug addicts after getting treatment.

There was difference between the period of time in staying and accepting drug addicts after getting treatment and coming back to the community. It was found that those who stayed in the community more than 6 months would prefer accepting drug addicts after getting treatment ($\alpha=.01$). The female felt that drug situations were more serious than male including the satisfaction of treatment government officials' duty ($\alpha=.01$) and were more satisfied than male about government officials' duty of protecting youths from taking drugs as a whole ($\alpha=.05$) including the satisfaction of protecting and solving drug problems in education places of community($\alpha=.05$). The satisfaction of government officials in protecting and solving drug problems were as a whole ($\alpha=.01$).

Keyword: recognition, satisfaction, protecting and solving drug problems of 5 saving ramparts (border rampart, community rampart, society rampart, school rampart, family rampart)

บทนำ

รายงานฉบับนี้เป็นรายงานวิจัยการรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงานจากสนับสนุนงบประมาณโดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 3 โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นด้านการรับรู้นโยบาย/ยุทธศาสตร์ “5 รั้วป้องกัน” โครงการหรือกิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนตามยุทธศาสตร์รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นด้านการยอมรับผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษาเสพติดของประชาชน ความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ที่มีต่อผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ของหน่วยงานภาครัฐ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีระเบียบวิธีเชิงปริมาณ ในการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครอบคลุม พื้นที่ 8 จังหวัดและชุมชนชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง รวมทั้งสิ้น 800 คน จำแนกเป็นจังหวัดละ 100 คน โดยสุ่มเจาะจงแบบโควตา (Quota Sampling) การรวบรวมข้อมูล สำรวจความคิดเห็นด้านการรับรู้และความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลอาศัยการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความแปรปรวนสองทาง (ANOVA)

ผลการวิจัย

การรับรู้นโยบายและยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกันและโครงการหรือกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ ครั้งหนึ่งเคยได้รับรู้ ยุทธศาสตร์ ร้อยละ 51.0 แหล่งการรับรู้นโยบาย เกือบครึ่งรับรู้จากผู้นำชุมชน ร้อยละ 29.0 การดำเนินกิจกรรมตาม ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกันยาเสพติด เกือบทั้งหมดทราบกิจกรรมลานกีฬา ลานดนตรี ลานสร้างสรรค์ของเยาวชน ร้อยละ 91.4 ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของรัฐบาลตามยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกันในภาพรวม เกือบครึ่งหนึ่ง มีความพึงพอใจ ปานกลาง ร้อยละ 45.3 การยอมรับผู้เสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษา ส่วนใหญ่เคยเห็นได้ยิน ผ่านสื่อต่างๆ ยอมรับให้ โอกาสต่อผู้เสพยาเสพติดและผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด เกือบครึ่งหนึ่งยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.1 ความพึง พอใจต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล (ตำรวจ ทหาร ปลัดอำเภอ ตชด.) ด้านการปราบผู้ค้ายาเสพติดในภาพรวม อยู่ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 41.0 ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล (แพทย์ พยาบาล อาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สถานีอนามัย) ในการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.1 และความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล(ครู พัฒนาการ พยาบาล สาธารณสุข สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา) ด้านป้องกันเยาวชนไม่ให้ไปเกี่ยวกับยาเสพติดในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่งมีความพึงพอใจอยู่ ในระดับพอใจมาก ร้อยละ 44.1 ส่วนผลการทดสอบโดยใช้สถิติ T-test และ F-test เพื่อหาความแตกต่างระหว่างลักษณะ ชุมชนที่พำนัก เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาในการพักอาศัยในเขตพื้นที่ทำการสำรวจกับการยอมรับผู้ เสพติดและความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล พบว่า ยอมรับผู้เสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาแล้ว

อภิปรายผล

1) ด้านการรับรู้ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกันยาเสพติด พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ รับรู้เรื่องยุทธศาสตร์ 5 รื้อ ป้องกัน ร้อยละ 51 ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจของเอแบคโพลล์ ที่พบว่า ยังมีประชาชนจำนวนมากยังไม่ทราบนโยบาย และยุทธศาสตร์ฯ ดังนั้นรัฐบาลควรประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อบุคคล 2) การดำเนินกิจกรรมยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน ยาเสพติด ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน แต่ไม่ สามารถแยกแยะว่าเป็นกิจกรรมด้านใด 3) การยอมรับผู้เสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษา จากการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เคยได้ยินผ่านสื่อต่าง ๆ แต่เมื่อถามถึงการยอมรับผู้ผ่านกระบวนการบำบัดแล้ว ร้อยละ 37.7 เท่านั้น ที่สามารถยอมรับได้ และ 4) สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่และความพึงพอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ถ้าเปรียบเทียบกับสถานการณ์ ปีที่ผ่านมา พบว่า ความรุนแรงภาพรวมเพิ่มขึ้น ส่วนความพึงพอใจต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจการปฏิบัติงานของตำรวจมากที่สุด

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ในระดับนโยบาย สามารถนำงานวิจัยนี้ไปกำหนดแผนงาน กิจกรรมผลักดันนโยบายเพื่อดำเนินมาตรการในการ ป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการเชิงพื้นที่โดยเน้นชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม สร้างกระบวนการรับรู้ สร้างความเข้าใจ รวมถึงบทบาทหน้าที่ของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการใช้สื่อสาธารณะประชาสัมพันธ์เผยแพร่ การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติดมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย รัฐบาลควรดำเนินมาตรการในการป้องกันโดยเน้นกลุ่มเป้าหมายแกนนำชุมชนเยาวชน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ในระดับพื้นที่เข้ามามีบทบาทและหนุนเสริมในกิจกรรม สร้างกระบวนการรับรู้ สร้างความเข้าใจ รวมถึงบทบาทหน้าที่และความตระหนักในปัญหา **ข้อเสนอแนะเจ้าหน้าที่ของรัฐ** เจ้าหน้าที่ของรัฐน่าจะเชื่อมกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานมากขึ้น **ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป** ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Study) ในพื้นที่ระหว่างพื้นที่เมือง / เทศบาล หมู่บ้านชนบท/ทั่วไป และหมู่บ้าน/ชุมชนชายแดน เพื่อช่วยในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมาก

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยการรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย โอกาสนี้คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 3 ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ขอขอบพระคุณเครือข่ายองค์กรชุมชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและประชาชน 8 จังหวัดดังกล่าวทุกท่าน ในการเสียสละเวลาอันมีค่าและให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ให้โอกาสทำงานวิจัยด้วยดีตลอดมา รวมทั้งผู้ช่วยนักวิจัยที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

จินตนา เวชมีและคณะ. (2546). การประเมินผลสัมฤทธิ์ โครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด

กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ สุรินทร์ พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี สงขลา สุราษฎร์ธานี เขตคลองเตยและเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร.มปท.: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

ธวัชชัย ล้อมวงษ์. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันยาบ้า : กรณีศึกษาชุมชนที่อยู่ในเขต

ควบคุมดูแลของสถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พรพิมล รัตนพงศ์. (2546). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมกำป้องกันและต่อต้าน

ยาเสพติดของประชาชน ในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีและการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มนต์ชัย พินประเสริฐ. (2547). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านปลอดยาเสพติด

อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยบูรพา.